

Vestvågøy kommune

VA – anlegg, Gravdal 2

OVERORDNET SHA-PLAN

Rev.:
Dato: 08.05.20
Dok.nr.: 01

INNHOOLD

1. MÅLSETTING OG HOLDNING	3
1.1 MÅLSETTING.....	3
1.2 AKTØRENE'S HOLDNING SKAL VÆRE:	3
2. PROSJEKT- OG ANLEGGSBESKRIVELSE	3
3. ORGANISASJON	4
4. ANSVAR OG ORGANISASJON	4
4.1 PROSJEKTETS ANSVAR	4
4.2 HOVEDBEDRIFT	4
4.3 SHA-KOORDINATORENS ANSVAR OG OPPGAVER	4
4.3.1 Prosjektering	4
4.3.2 Gjennomføring.....	4
4.4 ENTREPRENØRENE'S ANSVAR	5
5. LOVER, FORSKRIFTER OG AVTALER.....	6
5.1 LOVER OG FORSKRIFTER.....	6
5.2 AVTALER / MELDINGER.....	9
6. ADGANG ANLEGGSPASS	9
7. RAPPORTERING	9
7.1 RUTINER	9
7.2 MANNSKAPSRAPPORTERING.....	9
8. SIKKERHETSGJENNOMGANG, INSPEKSJONER.....	10
8.1 SIKKERHETSINFORMASJON.....	10
8.2 SIKKERHETSGJENNOMGANG.....	10
8.3 INSPEKSJON	10
9. SIKKERHETSRELATERTE AKTIVITETER.....	10
9.1 GRØFTARBEIDER.....	10
9.2 BRANN- OG FØRSTEHJELPSUTSTYR.....	10
9.3 VERNEUTSTYR.....	10
9.4 FARLIGE STOFFER, VÆSKER OG GASSER	11
9.5 SKADER, UHELL, MELDING, GRANSKING OG RAPPORTERING.....	11
9.6 GASSFLASKER	11
9.7 SVEISING, SKJÆREBRENNING	11
9.8 OLJEFYRTE VARMEAGGREGATER OG DIESELKOMPRESSORER.....	11
9.9 SIKRINGSTILTAK MOT BRANN	12
9.10 MATERIALLAGRING OG HÅNTERING	12
9.11 KRANER, LØFTEINNRETNINGER OG LØFTEREDSKAP	12
9.12 RYDDING OG RENHOLD	12
9.13 MIDLERTIDIGE ELEKTRISKE ANLEGG	13
9.14 MONTERING AV PREFABRIKERTE ELEMENTER.....	13
9.15 DISPLINÆRE TILTAK VED BRUDD PÅ SIKKERHETSBESTEMMELSER	13

VEDLEGGSLISTE

VEDLEGG 1   Status helse-miljø-sikkerhet

1. MÅLSETTING OG HOLDNING

1.1 Målsetting

Målsetting med vernearbeidet og SHA-planen er å forebygge skader på personer og materiell, og at prosjektet skal gjennomføres:

- uten personskader i arbeidet
- uten tap av verdier
- uten tap av anseelse

Prosjektering- og planleggingsarbeidet skal bidra til

- at byggearbeidene skal kunne gjennomføres uten unødvendige belastninger på mennesker eller omgivelser
- å redusere mengden, samt ha miljøriktig håndtering av avfall fra byggearbeidene
- at byggearbeidene planlegges med tanke på i størst mulig grad å unngå farlige og risikofylte arbeidsoperasjoner på byggeplassen

Målsettingen med denne planen er å få null skader ved bygge- og anleggsarbeidene.

Det skal skapes et godt og sikkert arbeidsmiljø.

1.2 Aktørenes holdning skal være:

- Alle skader kan unngås.
- Det er ledelsesansvar å forhindre skader.
- Vern, sikkerhet og et godt arbeidsmiljø er like viktig som produksjon, markedsføring og kostnader.
- Det er viktig å lære ansatte å arbeide sikkert.
- Mangler skal rettes straks.
- Regler og bestemmelser skal overholdes for å hindre uhell.
- Vernerunder skal gjennomføres fordi ansattes sikkerhet trygges.

2. PROSJEKT- OG ANLEGGSBESKRIVELSE

Denne entreprisen omfatter i hovedsak:

Arbeidene omfatter ca. 650 meter graving og rørlegging for vann-, avløps-, og overvannsledninger.

Som en del av prosjekteringsarbeidet gjøres det risikovurdering av aktivitetene innen de nevnte ulike prosjektdelene.

3. ORGANISASJON

Organiseringen av SHA for dette prosjektet vil være en SHA-Koordinator for prosjektering av alle fag. Det skal videre være en SHA-koordinator for byggefasen. Denne oppgaven vil bli tillagt byggentreprenøren / generalentreprenøren.

Tiltakshaver:	Vestvågøy Kommune, Vann og Avløp
Prosjektleder (PL):	Rune Arctander, VVK
Prosjekteringsleder (PGL)	Rune Skog, Sweco AS
SHA-koordinator i prosjekteringsfasen	Rune Skog, Sweco AS
Byggeleder	Rune Arctander, VVK
SHA-koordinator i byggefasen	NN

4. ANSVAR OG ORGANISASJON

4.1 Prosjektets ansvar

Prosjektleder i arbeidet skal utøve funksjonen som koordinator for SHA-spørsmål under prosjektet, i henhold til "Byggherreforskriften".

4.2 Hovedbedrift

Byggentreprenør vil være hovedbedrift innen anleggsområdet i henhold til Arbeidsmiljølovens § 2.2.

4.3 SHA-Koordinatorens ansvar og oppgaver

4.3.1 Prosjektering

Koordinere gjennomførelsen av kravene i §14 i Byggherreforskriften (Bhf). Det skal utarbeides en plan som sikrer en fullt forsvarlig arbeidsmiljø for den aktuelle byggeplass. Denne planen skal blant annet inneholde spesifikke tiltak ved blant annet følgende arbeid som kan innebære særlig fare for sikkerhet og helse:

- Arbeid hvor personer kan bli utsatt for ras, skadd ved fall eller fallende gjenstander.
- Arbeid i og under vannoverflaten.
- Utarbeide dokumentasjon av anlegg som har betydning for fremtidige arbeider.
- Ansvarlig for utarbeidelse er den ansvarlige SHA – koordinator for prosjekteringsfasen.

4.3.2 Gjennomføring

Koordinere gjennomførelsen av kravene i §14 i Byggherreforskriften.

- Samordne gjennomføringen av prosjektets SHA bestemmelser fra prosjekteringsfasen
- Koordinerer de enkelte avgjørelser for entreprenørers virksomhet, foretar nødvendige sikkerhetsvurderinger i anleggsperioden og tar nødvendige skritt for å sikre anlegget.

- Tilpassinger og suppleringer av SHA-planen under gjennomføringsfasen.

Han skal også påse at entreprenøren(e) følger de hensyn som er nevnt i §9 i Bhf. Slik som (utdrag):

- At det treffes nødvendige tiltak for å sikre at uvedkommende ikke får adgang til bygge- eller anleggsplassen
- At det tas hensyn til andre virksomheter på eller i nærheten av bygge- eller anleggsplassen
- *At uttrykningsvei til og fra Sykehuset på Gravdal ivaretas til alle døgnets tider*
- God orden og fullt forsvarlige hygieniske forhold
- Sikker adgang til arbeidsplassene og sikre ferdselsveier
- *Trygge ferdsel av voksne, men særlig barn og unger underveis til skole samt i fritiden.*
- Transport av personell og utstyr langs anleggsplassen og i anleggsområdet generelt.
- Avmerking og tilrettelegging av områder for lagring og oppbevaring av forskjellige materialer, særlig når det dreier seg om farlig materialer og farlige stoffer
- Vedlikehold, kontroll før igangsetting av anlegg og utstyr, for å kunne rette opp feil som kan påvirke arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø
- Lagring, håndtering og fjerning av avfall og farlige stoffer
- Forsvarlige arbeidstidsordninger
- Tilfredsstillende personalrom
- Forsvarlig innkvartering

4.4 Entreprenørenes ansvar

Det påhviler entreprenørene å organisere, informere, utføre og følge opp verne- og miljøarbeider på en slik måte at egne og andres mannskaper er beskyttet i samsvar med foreliggende lover/forskrifter og de verneregler og bestemmelser som til enhver tid gjelder på byggeplassen.

Entreprenørene har likeledes ansvar for verne- og miljøarbeidet for sine underentreprenører.

Entreprenører er ansvarlig for sikkerheten til egne ansatte. De skal rette opp påviste feil og mangler. Ved skade eller tilløp til skade skal de finne årsaken og fjerne denne.

De skal sørge for at verneombud blir valgt og gitt nødvendig opplæring samt for nødvendig verneutstyr og påse at alle ansatte bruker det.

5. LOVER, FORSKRIFTER OG AVTALER

5.1 Lover og forskrifter

Arbeidsmiljøloven, LOV 2005-06-17 nr 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. sist endret 2019-06-21.

Det er i særlig grad

§ 2-1 Arbeidsgiverens plikter,

§ 2-2 Arbeidsgivers plikter overfor andre enn egne arbeidstakere og

§ 2-3 Arbeidstakerens medvirkningsplikt

som regulerer forholdene omkring SHA på bygge- og anleggsplassen.

Arbeidsmiljølovens § 2-2 Arbeidsgivers plikter overfor andre enn egne arbeidstakere:

1. Når andre enn arbeidsgivers egne arbeidstakere, herunder innleide arbeidstakere eller selvstendige, utfører arbeidsoppgaver i tilknytning til arbeidsgivers aktivitet eller innretning, skal arbeidsgiver:
  - a. Sørge for at egen virksomhet er innrettet og egne arbeidstakers arbeid er ordnet og blir utført på en slik måte at også andre enn egne arbeidstakere er sikret et fullt forsvarlig arbeidsmiljø,
  - b. Samarbeide med andre arbeidsgivere for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø,
  - c. sørge for at innleid arbeidstakers arbeidstid er i samsvar med bestemmelsene i kapittel 10
2. Hovedbedriften skal ha ansvaret for samordningen av de enkelte virksomheters helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Dersom det samtidig sysselsettes mer enn 10 arbeidstakere, og ingen virksomhet kan regnes som hovedbedrift, skal det skriftlig avtales hvem som skal ha ansvaret for samordningen. Kommer slik avtale ikke i stand, skal det meldes til Arbeidstilsynet som bestemmer hvem som skal ha ansvaret for samordningen.

Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser, av 1. januar 2010 (heretter kalt Byggherreforskriften)

Byggherreforskriften er fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet med hjemmel i lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern og gjennomfører EØS-avtalen om helse og sikkerhet på arbeidsplassen. Forskriftens formål er å verne arbeidstakerne mot farer ved at det tas hensyn til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser i forbindelse med planlegging, prosjektering og utførelse av bygge- eller anleggsarbeider. Byggherren, koordinatoren, den prosjekterende, arbeidsgiveren og enmannsbedriften skal sørge for at bestemmelsene i forskriften blir gjennomført.

Hverken arbeidsgivers eller arbeidstakers plikter i henhold til AML § 2-1 og 2-3 er endret som følge av Byggherreforskriften. Dette innebærer først og fremst å legge forholdene til rette for at alle skal kunne ivareta sitt ansvar på en forsvarlig måte.

Byggherren (byggherrens representant) skal:

- Uttepeke og følge opp SHA-koordinator for prosjekterings- og utførelsesfasen.
- Påse at det før oppstart av arbeidet utarbeides en skriftlig plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.
- Sende forhåndsmelding til Arbeidstilsynet senest en uke før byggestart og ajourføre forhåndsmeldingen underveis.
- Stille krav om at virksomhetene driver et systematisk helse-, miljø, og sikkerhetsarbeid, jfr. Internkontrollforskriften.
- Sørge for at det utarbeides dokumentasjon for fremtidige arbeider.

SHA-koordinator i prosjekteringsfasen skal

- Koordinere prosjekteringen slik at hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø blir ivaretatt.
- Sørge for utarbeidelse av planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

SHA-koordinator i utførelsesfasen skal

- Følge opp risikoforhold i byggherrens plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.
- Følge opp at det utarbeides tidsplaner som sikrer at det avsettes tilstrekkelig tid til utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjoner.
- Følge opp at arbeidsgivere og enmannsbedrifter gjennomfører planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.
- Koordinere arbeidsgivere og enmannsbedrifters arbeid som kan påvirke hverandre med hensyn til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, inkludert samarbeidet mellom arbeidsgiver og enmannsbedrifter.
- Se til at arbeidsgiver følger opp kravene i § 9.
- Sørge for at det føres oversiktslister jfr. § 15.

Byggherreforskriftens § 9:

Byggherren skal i forbindelse med arbeidet på den enkelte bygge- eller anleggsplass særlig stille krav om

- a. At det treffes nødvendige tiltak for å sikre at uvedkommende ikke får adgang til bygge- eller anleggsplassen. Det skal særlig legges vekt på at barn har en sikker adgang og trygg fødsel til / fra skole samt i fritiden.
- b. At det tas hensyn til andre virksomheter på eller i nærheten av bygge- eller anleggsplassen, herunder at uttrykningsvei til Sykehuset i Gravdal holdes åpen og i forsvarlig stand under alle døgnets tider i hele anleggperioden.
- c. God orden og fullt forsvarlige hygieniske forhold.
- d. Sikker adgang til arbeidsplassene og sikre ferdselsveier.
- e. Avmerking og tilrettelegging av områder for lagring og oppbevaring av forskjellige materialer, særlig når det dreier seg om farlige materialer eller stoffer.
- f. Vedlikehold, kontroll før igangsettelse og kontroll av anlegg og utstyr for å kunne rette opp feil som kan påvirke arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.
- g. Lagring, håndtering og fjerning av avfall og farlige materialer.
- h. Forsvarlige arbeidstidsordninger.
- i. Tilfredsstillende personalrom.
- j. Forsvarlig innkvartering.

Internkontrollforskriften, av 22. mars 1991 (gyldig fra 1. jan. 1992)

Denne kommer til anvendelse for virksomheter som omfattes av

- Arbeidsmiljøloven

- Forurensningsloven
- Produktkontrollloven
- Sivilforsvarsloven
- Lov om brannfarlige varer
- Lov om eksplosive varer
- Lov om brannvern
- Lov om tilsyn med elektriske anlegg og utstyr

Andre aktuelle forskrifter og retningslinjer som byggeplasskoordinator skal forholde seg til :

- Veiledning ved bygging av ledningsanlegg for avløpsvann, TA 570, datert 1991
- Forskrifter om graving og avstivning av grøfter av 19. nov. 1985
- Forskrift om personlig verneutstyr, revidert utgave av 21. august 1995
- Forskrifter om masseflytningsmaskiner revidert utgave av 11. april 1986
- Forskrifter om gravemaskiner, av 13. juni 1980
- Forskrifter om løfteanretninger og løfteredskap revidert utgave av 20. mars 1991
- Forskrifter om arbeid med avløpsanlegg revidert utgave 20. august 1980.

Entreprenører som er engasjert skal kjenne Arbeidsmiljølovens paragrafer som angår dens virksomhet og likeså innholdet i aktuelle forskrifter for leverandørens virksomhet og utstyr.

Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav

Spesielt nevnes kapittel 21 - Gravearbeid:

§ 21-2. Arbeidsinstruks og plan for arbeidet

Før graving av grøft eller sjakt dypere enn 2,0 m, skal det foreligge planer.

Planen skal:

- a) vise lengdeprofil med beskrivelse av jordarter ned til 1,0 m under grøfte-/sjaktbunn når grøften ikke skal avstives.
- b) vise typiske tverrprofiler. Når avstivning er planlagt, skal dette vises på tegningen.
- c) vise plassering av gravemasser.
- d) inneholde arbeidsinstruks som dekker alle arbeidsoperasjonene.

Ved mindre arbeider og i kritesituasjoner kan planene forenkles til en skisse.

§ 21-4. Forholdsregler mot ras

For grøfter som er grunnere enn 2,0 m, kan det brukes vertikale vegger uten avstivning, med mindre det foreligger særlige faremomenter. For alle andre uavstivede grøfter og sjakter skal sidene gis en forsvarlig helling. Hellingsvinkelen skal kontrolleres med skråmal og vaterpass eller annen likeverdig måte.

I frossen jord kan det graves med vertikale grøfte- eller sjaktsider når gjenfylling skal foretas før det er fare for opptining. Er grøften eller sjakten dypere enn telen, skal veggene under telen avstives, når det er fare for utrasning som kan skade person.

Grøfter og sjakter med loddrette sider og som er dypere enn 2,0 m, skal avstives, eller en skal sørge for annen form for personsikring.

Unødig opphold i grøften under riving av avstivning skal ikke forekomme.

§ 21-5. Plassering av gravemasser

Gravemasser skal plasseres slik at de ikke kan forårsake utrasning.

Massene skal ikke legges nærmere sjakt- eller grøftkant enn at det er 1,0 m fri avstand mellom massens fyllingsfot og kanten.

I grøft dypere enn 1,0 m skal det alltid være en eller flere rømningsveier.

5.2 Avtaler / meldinger

- Forhåndsmelding av midlertidig eller skiftende arbeidsplass skal sendes Arbeidstilsynet iht. Byggherreforskriften § 10.
- Samordning av verne og miljøarbeidet på arbeidsplass med flere arbeidsgivere iht. Arbeidsmiljølovens § 2.2.
- Samordningen skal alltid være ajour og slås opp på arbeidsplassen.

6. ADGANG ANLEGGSPASS

Alle som er involvert i prosjektet (egne og innleide) skal ha kjennskap til alle SHA-regler som gjelder for prosjektet.

Kun mannskaper tilknyttet anleggsplassen/byggeprosjektet har tillatelse til å være på anleggsplassen.

ALT opphold på anleggsplassen krever hjelmbruk, vernesko og refleksevest/klær med refleks på.

Entreprenørene har ansvar for å følge dette opp.

7. RAPPORTERING

7.1 Rutiner

Ansvarslinjen for rapportering av ulykker skal følge organisasjonskartet som gjelder for arbeidet.

Alle avvik fra SHA-Plan for arbeidet skal så fort som mulig rapporteres til SHA-koordinator for arbeidet.

7.2 Mannskapsrapportering

Entreprenøren skal til enhver tid ha oversikt over de mannskapene som er involvert i arbeidet. Likeledes skal entreprenøren ha kontroll på overtidsbruken blant egne mannskaper.

Entreprenøren skal føre egen mannskapsliste med oversikt over timer. Denne skal kunne forelegges byggherren.

Rapportering helse, miljø og sikkerhet
Entreprenøren skal levere rappo

8. SIKKERHETSGJENNOMGANG, INSPEKSJONER

8.1 Sikkerhetsinformasjon

Alle som er engasjert i prosjektet skal være informert om SHA-planen. Entreprenøren ved stedlig anleggsleder har ansvaret for dette.

Alle sideentreprenører og underentreprenører skal signere på selskapsnivå for gjennomgått og godkjent plan. Det benyttes et fastsatt skjema (entreprenørerklæring, se vedlegg) for bekreftelse på dette.

8.2 Sikkerhetsgjennomgang

På anleggsmøtene taes en sikkerhetsgjennomgang av alle aktiviteter som et eget punkt (SHA). Vedlagt SHA-planen foreligger det også en risikovurdering av risikomomenter kartlagt i prosjekteringsfasen. Fremdriftsplan og oversiktstegning/riggplaner skal også benyttes som sikkerhetsgjennomgang for alle aktiviteter.

8.3 Inspeksjon

Det skal gjennomføres jevnlige verne- og sikkerhetsrunder i arbeidet, normalt i sammenheng med byggemøter. Verne- og sikkerhetsrunden går av plassverneutvalget.

Verne- og sikkerhetsrunde går ukentlig til nærmere avtalt tidspunkt. Referat skrives av stedlig anleggsleder for hovedbedriften.

Plassverneutvalg etableres ved oppstart av byggearbeidene og skal minimum bestå av SHA-Koordinator og verneombudet fra entreprenør.

9. SIKKERHETSRELATERTE AKTIVITETER

9.1 Grøftarbeider

Føringer i ovenfor nevnte forskrift følges ved graving og arbeid i dype grøfter av hensyn til personell. Ved graving i løsmasser benyttes grøfteavstiving dersom grøft blir dypere enn 2,0 meter.

9.2 Brann- og førstehjelpsutstyr

Entreprenørene skal ha førstehjelpsutstyr tilgjengelig på byggeplassen. I tillegg skal det være utplassert brannslukningsutstyr som er godkjent og har egen kontrollrutine.

9.3 Verneutstyr

- Hjelme med personnavn.

- Vernefottøy.
- Hansker ved grovere arbeider.
- Ved arbeid i høyden brukes fallsikring.
- Ved meisling og boring brukes hørselvern.

9.4 Farlige stoffer, væsker og gasser

Leverandører som benytter farlige stoffer i anleggsperioden, skal ha stoffkartotek i følge forskrifter angitt av Arbeidstilsyn, forskrift nr. 445.

Gjenstående stoffer fjernes av den enkelte entreprenør etter avsluttet arbeide.

9.5 Skader, uhell, melding, gransking og rapportering

Skader og skader med fravær, materielle skader og tilløp til skader eller uønskede hendelser (Hendelsesmelding) skal rapporteres i henhold til entreprenørens egne internkontrollforskrifter. Hendelsesforløpet, årsak og tiltak skal bestemmes og tiltak iverksettes innen fristens utløp. SHA-koordinator skal ha kopi av hendelsesmeldingen og denne skal følges opp under sikkerhetsgjennomgangen på byggemøtene.

9.6 Gassflasker

Gassflasker skal lagres ved utstyrscontainer. Gassflasker lagres stående, festet så de ikke kan velte. Gassflasker merkes med gasstype og "fulle' evt. "tomme".

Gassflasker i bruk skal være plassert i vogn med firmanavn.

9.7 Sveising, skjærebrenning

Ved elektrisk sveis skal tilbakeleder være plassert på sveisestykket (så sant dette er mulig). Andre deler av konstruksjonen skal ikke være del av sveisestrømkretsen.

Sveisere og skjærebrennere skal ha med dekningsduk og pulverlukker. Alt brennbart materiale skal fjernes eller dekket helt før sveising/skjærebrenning iverksettes. Om nødvendig brukes brannvakt med brannslange.

9.8 Oljefyrte varmeaggregater og dieselkompressorer

Gjelder ved bruk på anleggsplassen.

Oppstilling:

Området foran og omkring munningen av varmluftsør ryddes for brennbart materiale i en radius på minst 2 m.

Området rundt forbrenningsenheten ryddes for brennbart materiale i en radius på minst 1 m. Olje- eller dieselfat plasseres minst 3 m fra forbrenningsenheten. Det skal ikke lagres ekstra oljefat i tillegg til det som skal brukes til fyring av enheten.

Området rundt olje-/dieselfatet ryddes fritt for overskudds- materialer utover nødvendig del av forskaling.

I tillegg skal det være ryddet bort brennbart materiale innenfor det området som

faller til sluk, dvs. hvor oljebasseng har mulighet for å bli dannet. Eksosrøret skal ikke kunne komme i berøring med brennbar materiell.

Minst 1 stk. 12 kg pulverbrannslukkingsapparat skal plasseres i nærheten av forbrenningsenheten - maks. 15 m og minimum 5 m avstand.

9.9 Sikringstiltak mot brann

Et av de viktigste punktene i entreprenørens verne- og sikkerhetsplaner er sikringstiltak mot brann i anlegget.

Alle mulige tennkilder skal vurderes/sikres i forhold til brennbar materiale. Generelt skal anlegget holdes mest mulig ryddig for brennbar materiell. Ved alt varmt arbeide som sveising, sliping, brenning o.l. skal faren for brann og skader vurderes. Skikkelig tildekking er viktig så ikke gnister gjør skade på kabler og annet utstyr. Slukkings-utstyr og evt. egen brannvakt vurderes. Alt varmtarbeid skal utføres av personer med godkjent kurs for dette.

9.10 Materiallagring og håndtering

Det skal ikke tas mer materiell inn på anleggsområdet enn det som til enhver tid er nødvendig for å gjennomføre de løpende anleggsarbeider.

Materiell som tas inn skal plasseres slik at det ikke forårsaker uakseptabel risiko og/eller er i veien for andre.

Det skal ikke sperres for brannposter, rømningsveier og vernemateriell.

Det må også påses at selve materialhåndteringen (f.eks. løfting/heising) skjer på en tryggende måte.

9.11 Kraner, løfteinnretninger og løfteredskap

Den som tar inn i anlegget løfteinnretninger og løfteredskaper skal forvise seg om at disse er i henhold til Arbeidstilsynets forskrifter (best.nr. 555).

Entreprenøren skal ha rutiner for kontroll av kraner og tilhørende utstyr. Mobilkraner som brukes innendørs i noen tid skal ha eksosen ledet til friluft.

Brukere av mobile løfteinnredninger skal ha godkjent kurs for dette.

9.12 Rydding og renhold

Anlegget skal holdes ryddig. Den eller de som utfører arbeid skal sørge for at vedkommende arbeidsplass til enhver tid holdes tilfredsstillende ryddet. Spesielt skal avfalls- og overskuddsmateriell (betongkummer, rørdeler, forskalingsmaterialer, stål og rørbiter, skruer, muttere, brukte kappeskiver, etc.) fjernes etter utført jobb, eller senest ryddes bort daglig ved arbeidstidens slutt.

Hver fredag skal entreprenørene holde en spesiell hovedopprydding. Om rydding ikke utføres som avtalt, kan om nødvendig SHA-koordinator rekvirere rydding på "avfallseierens" regning.

9.13 Midlertidige elektriske anlegg

Anleggsfordelinger skal være utstyrt med jordfeilbryter. Utlegging av kabel og ledninger skal være slik at de er minst mulig utsatt for mekaniske skader. Skjøteledninger skal ikke legges slik at det er fare for snubling med mer.

9.14 Montering av prefabrikerte elementer.

Egen prosedyre for montering av prefabrikerte elementer skal utarbeides og fremlegges for godkjenning av sikkerhetskoordinator.

Ansvar: Entreprenør/leverandør

9.15 Disiplinære tiltak ved brudd på sikkerhetsbestemmelser

Enhver som ser at det skjer brudd på sikkerhetsinstrukser eller Sikkerhet, Helse og Arbeidsmiljø-ordninger har rett og plikt til å påtale dette.

Et særskilt ansvar påligger de som innehar ledende stillinger og verneombud. Hovedregelen er at det alltid skal reageres når det skjer åpenbare brudd på verne-/sikkerhetsreglene. Hvordan det skal reageres, vil avhenge av graden av overtredelse.

Følgende gjelder ved brudd på forskrifter utført av entreprenørfirma(er):

- Ansatte i leie- og entreprenørfirma(er) som arbeider for hovedentreprenøren, er også underlagt bedriftens HMS-regler. Plikt til å påtale brudd på reglene er den samme for disse som for egne ansatte.
- Ved overtredelse av mer alvorlig art eller når påtale på stedet ikke har ført frem, skal SHA-koordinator underrettes. Han skal ta saken opp med vedkommende firma.

Dersom en arbeidstaker bryter gjeldende sikkerhetsbestemmelser, forsettelig eller grovt uaktsomt, kan dette få konsekvenser for leverandørens fremtidige forhold til byggherren.

VEDLEGG 1 STATUS HELSE - MILJØ - SIKKERHET

Nedenstående skjema skal besørages utfylt av koordinator for utførelse og vedlegges månedsrapport til oppdragsgiver:

Prosjekt:	Entreprenør:	Måned/år:
-----------	--------------	-----------

På prosjektet	Mannskap, totalt / Timeforbruk (månedslønne+ timelønne):			
	Mannskap Antall	Timer i perioden	Timer i år	Timer fra byggestart
Egne ansatte				
Herav læringer				
UE-ansatte				
Herav lærlinger				
Sum				

Registreringer/rapporteringer:

RUH		Andel lærlinger		«Sikker jobb»-analyser	
I perioden	Akkumulert	I perioden	Akkumulert	I perioden	Akkumulert

Skadekategori/ Rapporterte ulykker med skade:

		A			B			C		
		Antall	I per.	Akk.	Antall	I per.	Akk.	Antall	I per.	Akk.
1	Person	Førstehjelps-skade			Skade m/fravær til og med 3 dg.			Skade m/fravær 4 dg. eller mer		
2	Miljø	Ubetydelig miljøskade			Middels miljøskade			Stor miljøskade		
3	Materiell	Materiell skade opp til kr 10.000,-			Materiell skade kr 10.000 - 100.000			Materiell skade over kr 100.000		

Sykefravær relatert til arbeid eller arbeidsmiljø					Fravær p.g.a skade		
Tilfeller	I perioden	Akkumulert	Fraværsdager		Antall dager		
			I perioden	Akkumulert	I perioden	Akkumulert	
Inntil 3 dager							
4 dg. - inntil 2 uker							
2 uker eller mer							

HMS-befaringer gjennomført i perioden, dato:	HMS-møter gjennomført i perioden, dato:

Helse, miljø- og/eller eksplosjonsfarlige materialer/stoffer bragt inn på byggeplassen i perioden?	Ja?	Nei?

Har tilsynsmyndighet vært på byggeplassen i perioden?	Ja?	Nei?	Er pålegg utstedt?	Ja?	Nei?

Dato

Anleggsleder

Hovedverneombud